

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-24
Besvaras senast
2021-03-03 kl. 12.00

Till statsrådet Matilda Ernkrans (S)

2020/21:1945 Tanke- och yttrandefrihet vid Sveriges högre lärosäten

Den akademiska friheten med rätt att fritt välja forskningsämne och forskningsmetod samt fritt publicera forskningsresultat är viktig för demokratin. Lika viktigt för demokratin är det att tanke- och yttrandefrihet får råda på högre lärosäten.

I till exempel det diktatoriska Kina förändrade kommunistpartiet i slutet av 2019 flera universitets stadgar och plockade bort ordet "tankefrihet". I stället införde man att institutionerna ska "upprätthålla kommunistpartiets övergripande ledarskap". Förändringen kritiserades och väckte oro, även i Sverige.

Men det är inte bara i renodlade diktaturer som vi sett hur tanke- och yttrandefriheten vid högre lärosäten blir allt mer angripna. Även i Sverige har vi under senare år sett hur olika aktivistgrupper, inte sällan från vänsterkanten, försöker förhindra föreläsare vars åsikter man ogillar att framträda vid universiteten. Man angriper vidare kurslitteratur som man anser vara "olämplig" eftersom den inte anses ligga i rätt politisk fälla, och man försöker få olika lärare avstängda.

"Aktionerna skapar osäkerhet och rädsla i syfte att ändra universiteten, bort från sin ursprungliga roll som hemvist för den fria tanken och fria ordet i forskningens sökande efter sanningen. De akademiska lärosätena styrs på så sätt i viss politisk och kulturell riktning – utan vetenskaplig bäring", skriver tidningen Världen idag.

I Storbritannien har nu regeringen beslutat att stärka yttrandefriheten vid sina universitet. Man inrättar en tjänst som "främjare av det fria ordet" vid varje högre lärosäte. Vidare inför man åtgärder för att säkerställa allas rätt till tanke- och yttrandefrihet med böter som följd om inte dessa friheter upprätthålls.

Av denna anledning vill jag fråga statsrådet Matilda Ernkrans:

Är statsrådet beredd att vidta åtgärder liknande Storbritannien i syfte att stärka tanke- och yttrandefriheten vid Sveriges högre lärosäten, eller vilka andra åtgärder vidtar statsrådet för att inskränkningar i friheterna inte ska ske?

.....
Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren